

ELŐSZÓ

E könyvet révkalauz-tanulmányként bocsátom az olvasó elébe, amellyel egy nagyobb szabású vállalkozást szeretnék előkészíteni. A révkalauz jelzőt az eredeti *pilóta* (pilot) helyett használom (a fordító!), amely végső soron a görög *pēdotēs* 'kormányos' szóból származik, aki hajóját veszélyes vizekről kormányozza biztos kikötőbe vagy éppen onnan kifelé a veszélyekkel teli nyílt tengerre.

A nyelv itt következő interpretációja nem csak azoknak szól, akik jártasak a klinikai pszichológia viszontagságos labirintusában. A nyelv pszichológiai interpretációja mindenkit érdekelhet, aki a pszichológia területén tevékenykedik, vagy aki szakmája szerint dolgozik nyelvi anyaggal mint író, mint angoltanár, mint Biblia-magyarász lelkész, vagy akár mint a marketing- és reklámszakmában dolgozó gépíró. Ők mindannyian gyakorlati emberek és „laikus elemzők”, amikor anyanyelvüket ténylegesen használják.

E tanulmány azoknak íródott, akik értékelni tudják a pszichoanalízis hozta nagy haladást a viselkedés – következésképpen a nyelv – megértésében. Megfontolt véleményem szerint ugyanis a nyelvészet tudománya még mindig nem jutott túl néhány alapvető félreértelmezésen, amely Freud működésének korai szakaszában a pszichoanalízis ellen előfordult. Éppen ezért objektíven próbálok tálalni a tényeket, úgy, ahogyan azokat a bevett referenciaművek jellemzik, és az interpretációt azokra hagyom, akiknek a tudományos hozzáállása különbözik az enyémtől.

Eredeti szándékom az volt, hogy e tanulmányt az angol nyelvre korlátozom, de az olvasó is úgy fogja találni, hogy gyakran átlépek e korlátozáson, és más rokon nyelvek területére lépek. Ennek oka abban a meggyőződésben található, hogy mi mindannyian egy közös nyugati hagyományban, a héber-görög-római kulturális tradícióban osztozunk, amely az indoeurópai nyelvközösségen keresztül jutott el hozzánk. Jobban meg tudjuk érteni az angol idiómát, ha összevetjük azzal a háttérrel, amelyből kiemelkedett. Noha sokszor utalunk rokon nyelvekre, mindig az angol marad gondolataink előterében.

Számos területnek vagyok adósa, ahonnan munkám során inspirációt kaptam. Hálásan köszönöm a Public Health Service [Közegészségügyi Szolgálat] és a National Institutes of Health [Nemzeti Egészségügyi Intézetek] kutatói ösztöndíjait. Adósa vagyok George E. Gardnernek, a Harvard's Medical School [a Harvard orvosi kara] pszichiátriaprofesszorának és a Judge Baker Guidance Center [a Baker bíró Gondozó Központ] igazgatójának; ő mutatta meg nekem, hogy a fejlődéslélektan és a gyermekpszichiátria együtt vezet el a verbális kommunikáció jobb megértéséhez. Sok támogatást kaptam Calvin Halltól is, a Santa Cruz-i University of California pszichológus előadójától, aki az Álomkutató Intézet igazgatója; és

ugyanonnan William Domhofftól, aki szintén az álmokutatás szakembere. A gyermekpszichiátria, a fejlődéslélektan és az álommagyarázat jelentik azokat a pilléret, amelyekre az itt következő interpretáció épül.

Sok kiadó adott készségesen engedélyt kiadványaikban és folyóiratokban közölt hosszabb-rövidebb idézeteinek ismételt közreadására. Ezeket is köszönöm.

Thass-Thienemann Tivadar